

[Önceki Bölüm](#) [İzle](#) [Tıkla](#) Kullar Arasında Hesabın Görülmesi
Yaratılmışlar arasında hesabın görülmesi ve yargının sonuçlanmasına Allah'ın izin vermesiyle, bu konuda ilk hesaba ağırlı olacak olanlar peygamberlerdir. Peygamberlere, aldıkları görevi yapıp yapmadıkları, vazifelerini yerine getirip getirmediği sorulacaktır. Nitekim yüce Allah şöyle buyuruyor: "Elbette kendilerine peygamber gönderilen kimseleri de, gönderilen peygamberleri de sorguya çekeceğiz." (Araf, 7/6) Peygamberler, biz, Rabbimizden aldığımız mesajları kendi kavimlerimize ilettik, ancak onlar bizi yalanladılar -ki Allah zaten bu gerçeği bilmektedir- diye haber verdiklerinde, hemen ummetler hesaba çekilmek üzere ağırlıdır. Bu konuda davet olunacak ilk ummet de Peygamberimizin (as) ummeti olacaktır. Yüce Allah şöyle buyuruyor: "Rabbim hakkı iletmiş, mutlaka onların hepsini yaptıklarıyla soruya çekeceğiz." (Hicr, 15/92-93) Mümin olan kişi inancını açıklayacak, inkarcı kafir de inkarcılığını, münafıkların da ikiyüzlülüğü, ortaya koyacaktır. İşte diğer ummetler de bu şekilde hesaba çekileceklerdir. Allah katında Genel anlamdaki bu hesap görme ve arz olayından sonra bu defa insanların işledikleri ameller konusunda yapıp ettiklerinin tartışılması ve hesapların görülmesi iletmiş, birer birer hesaba çekileceklerdir. Nitekim yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: "Şüphesiz onların dinleri, sadece bizdir. Sonra onların sorguya çekilmesi de bize aittir." (Ğaşiye, 88/25-26) Ebu Hureyre'den (ra) Tirmizi rivayet ediyor, Ebu Hureyre demiş ki, Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: "Kıyamet gününde insanlar hesap görmek üzere toplanacak, defa huzura, mahkemeye çıkarılırlar. Bunlardan iki tanesi karşılıklı tartışma ve mazeretler ileri sürme gibi bahaşyelerle geçecekler. İşte bu sırada amel defterleri ellerde dağıtılır, kimisi defterini sağ tarafından alırken, kimisi de sol tarafından alacaklardır." [1] İşte ummetler hesapları görmek üzere berye Allah'ın huzuruna arz olunurlar. İnsanların hesapları amelleri doğrultusunda oldukça farklı olacaktır. Bunlardan kiminin hesabı gayet kolay geçecek, kiminin hesabı oldukça zor geçecek, kimisinin hesabı gizli olarak görülecek ve kimisinin de hesabı açıktan görülecektir. Kimisi Allah'ın dilemesiyle mağfiret olunacak, kimisi ise, Allah'ın dilemesiyle azap gerektirecek. Allah her şeye kadirdir, her şeye gücü yetendir. Kıyamet gününde ilk defa hesabı görmek üzere varlıklar hayvanlar arasında görülecektir. Onların hesaplarının bitiminden sonra, kendilerine "Toprak oluverin" denilecek ve onlar da hemen toprak olacaklardır. Kafirler hayvanların bu durumunu görürken hayıflanarak: "Keşke biz de toprak oluverseydik" diyeceklerdir. Yani keşke bizler de insan değil de hayvanlar olsaydık, mutlaka biz de toprak olup kurutulurduk, anlamında söyleyecekler. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: "gün kişi önceden yaptıklarına bakacak ve inkarcı kişi: 'Keşke toprak olsaydım!' diyecektir." (Nebe, 78/40) Ebu Hureyre'den Müslim ve Tirmizi rivayet ediyor. Ebu Hureyre diyor ki; Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: "Kıyamet gününde mutlaka haklar hak sahiplerine ödenecektir. Öyle ki boynuzlu olan koyundan boynuzsuz koyunun hakkı, alınacaktır." [2] Hayvanların kıyamet gününde diriltilmesi, mahşer yerine getirilmesindeki hikmet ve incelik bazı kimselere azap olsun iletmiştir. Allah'ın; senin de bilip

öğrendiğın gibi sahipleri onlar­dan gereken zekâtı vermemiştir. O hayvanları sahibinden haksız bir şekilde almıştır. Böylece bu hayvanları onların sır­tına yükleyerek ve onlara taşıtarak mahşer yerine getirecek­tir. Yine de en iyisini yüce Allah bilir. Kullar arasında ilk sorgulaması yapılacak olanlar, kan davasıdır. Buhari, Müslim ve başkaları İbn Mesud’dan (ra) rivayet ediyorlar. İbn Mesud demiş ki Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: “Kıyamet gününde insanlar arasında ilk başta bakı ­lacak olan dava, kan davasıdır.”[3][3] Öyle ki öldürülen kimse, kendisini öldürmüş olan kim­senin yakasına yapışarak der ki: “Rabbim! Beni öldüren bu adamdan hakkımı al.” Kulun hesaba çekileceğı amellerin ilki ve en başta geleni namazdır. Eğer namazını istenilen manada kılmış ve kabul edilmiş ise, gerçekten kurtulur ve felaha ulaşır. Eğer namaz­dan geçer not almaz ise, namazı da kabul edilmemişse, eli boş döner ve hüsrana uğrar. Tirmizi ve Nesai Ebu Hureyre’den (ra) rivayet ediyorlar. Ebu Hureyre diyor ki Allah Resulünden (as) şöyle buyururken işittim: “Kıyamet gününde kulun ameli bakımından hesaba çekileceğı ilk ameli nanmazıdır. Eğer namazını tüm esasları na göre kılıp eda etmişse, felah bulur ve kurtu­luşa erer. Eğer namazını gereğı gibi yerine getirmemişse, kılmamışsa, geçer not almamışsa, boşa çıkar ve hüsrana uğrar. Eğer farz namazlarından bir eksikliğı varsa, rah­met ve bereketi bol olan yüce Allah buyurur ki: ‘Hele bir araştırın bakalım, bu kulumun hiç nafile namazı yok mu ­dur? Böylece bulunan nafile namazı ile eksiğı tamamlas­nır. Daha sonra diğır amellere gelir. Şüphesiz Allah ku­lunu hesaba çeker ve ona dört şeyden hesap sorar; Öm­ründen, ilminden, malından ve bedeninden dolayı he­saba çeker.”[4][4] Tirmizi Ebu Berze’den (ra) rivayet ediyor. Ebu Berze di­yor ki: “Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: “Kıyamet gününde kul, dört şeyden hesaba çekilmedikçe hesap yerinden ayrılamaz. Ömrünü nerelerde çürüttü, diye ömründen, ne gibi bir işledi, diye amelinden, nereden kazandı ve ne­reye harcadı diye malından ve bedeninin nerelerde çüş­rüttü, diye bedeninden sorguya çekilecektir.”[5][5] Allah her kuluna bu dört şeyi soracak ve onları bundan dolayı yargılayacaktır. Ey kardeşim! Bir düşün hele. Kıyamet gününde bekleme yerinde Allah’ın huzurunda hesap vermektesin. Rabbin sana ömründen, hayatından soru sormaktadır. Şu anda her ge­çen dakika ve saniyeler senin aleyhinde geçip gitmektedir ve sen bu ömürden ötürü sorgulanacaksın. Bunu bir düşün! Sen bu ömrünü Allah’a itaat yolunda mı geçirdin, yoksa ona isyan ile mi? Allah’ın san öğrettiğı ilimden ve bilgiden ötürü de he­saba çekileceksin, kısaca dinin ve dünyan ile alakalı olarak her ne öğrendiysen bütün bunlardan hesaba çekileceksin. Çünkü tüm bu öğrendiklerin ilim adı altında değırlendirile­cektir. Acaba sen öğrendiklerinin gereğini olumlu manada yerine getirdin mi, yoksa olumsuz manada mı uyguladın, ilminle amel ettin mi, etmedin mi? Toplayıp biriktirdiğın ve sonra da harcadığın malından da hesaba çekileceksin. Sen bu malı nereden kazandın, helal olarak mı kazandın, yoksa haramdan mı elde ettin? Bunu nerelere harcadın, Allah yolunda mı, yoksa Allah’a isyan yo­lunda mı? Kısaca kazandığın her bir kuruş ve her bir paranın hesabını vereceksin, bunlardan ötürü sorgulanacaksın. Bu kazancının kaynağı ne idi ve nelere harcadın, diye sorulas­aktır. Sonra bedeninden, Allah’ın sana bahşeylediğı göz, ku­lak, konuşma ve akıl gibi duyu organlarından ve benzeri şeylerden sorgulanacaktır. Yani bu şeyleri Allah’ın rızasını kazanma yolunda mı, yoksa Allah’a masiyet uğrunda mı

¸,¨r¨tt¨, diye sorulacaktır. O halde sorulara cevap hazırla!
¸,¨nk¨ seni hesaba ¸e­ken zat, her şeyi biliyor, g¨r¨p
g¨zettiyor. Hesaba ¸e¸ecek olan o y¨ce zat, her şeyden haberdardır. Ona
hi¸bir gizli şey asla gizli kalmaz. Allah g¨zlerin haince bakışını da bilir, sine­lerde
saklı ve gizli olarak tutulana da bilir. Nitekim Peygamb­rimiz (as) ş¨yle buyuruyor:
“Hak eskimez, kaybolmaz, yapılanlar unutulmaz, Al­lah asla ¨lmez. İstedğin gibi
amel işle, neye layıksan, onunla cezalandırılırsın.”[6][6] AMEL DEFTERLERİNİN
DAĞITILMASI Daha ¨n¸eki sayfalarda okuyup ¨ğrenmiştin. Kıyamet
g¨n¨nde insanlar ¸gurup halinde olacaklardır. Bunlardan ilki Sabikun,
ikincisi sağcılar ve ¨¸,¨nc¨s¨ de solculardır. Sabikun: Bunlar
hi¸bir hesaba ¸ekilmeden doğrudan cennete girecek olanlardır. Bunlar i¸in
amellerinin mizanda tartılması s¨z konusu değildir. Bunlara ayrıca bir kitap da verilecek
değildir. Ashabı Yemin: Bunlar amel defterlerini sağ tarafların­dan alacak olanlardır. Ashabı Ş
imal: Bunlar da sol taraflarından amel defterle­rini alacak olan kimselerdir. Kimin amel defteri
sol tarafın­dan verilirse o kimse h¨srana uğrar, her şeyini kaybeder. Şunu da bilmelisin
ki, insanlar Allah’n huzuruna ¸ıkarılıp burada hesaba ¸ekildikten sonra artık
amel defterleri u¸uş­maya başlayacaktır. Kimi defterini sağ taraflarından alırken kimisi
de sol taraflarından alacaklardır. Nitekim Rabbimiz ş¨yle buyuruyor: “Amellerin yazıld
ıgı defter a¸ıldığında,” (Tekvir, 81/10) Y¨ce Allah yine buyuruyor: “Her
insanın amelini veya kaderini boynuna bağladık. İnsan i¸in kıyamet g¨n¨nde,
a¸ılmış olarak ¨n¨ne konacak bir kitap ¸ıkarırız. Kitabını oku!
Bug¨n sana hesap sorucu olarak kendi nefsin ye­ter.” (İsra, 17/13–14)
Herkes o g¨n kitabını alınca, ister daha ¨n¸e d¨nyada iken okuması olsun, ister
olmasın, kitabını okuyacaktır. Kitabını okuması demek; o kimsenin d¨nyada iken
yap­tığı iyilik veya k¨t¨l¨k adına ne varsa hepsini bilmesi ve ta­nması
demektir. Senin de ¨ğrendğin gibi herkesin kendi derdi ve prob­lemiyle meşgul olduğu
bir sırada, ailesi ve yakınları hi¸aklına gelmediği bir anda hep kendilerini
d¨ş¨neceklerdir. ¸,¨nk¨ dağıtılan amel defterlerinin hangi
taraflarından verileceğini bilememektedirler. Bunun sıkıntısını yaşamaktadırlar. Def­terleri sağ
taraflarından verilenler sevinip mutluluk duyarlar­ken, kurtuluşa erdiklerinin sevincini
yaşarlarken, defterleri sol taraflarından verilecek olanlar ise, artık kesin olarak azap
g¨receklerini ve horlanacaklarını anlamış olacaklardır. Nite­kim Allah Teala buyuruyor
ki: “Kitabı sağ tarafından verilen: Alın, kitabımı okuyun; doğ­rusu ben, hesabımla karşı
laşacağımı zaten biliyor­dum, der. Artık o, meyveleri sarkmış y¨ce bir cennette hoşnut
ka­lacağı bir hayat i¸indedir.” (Hakka, 69/19-23) İşte kitapları bu şekilde sağ
taraflarından verilecek olan­lar bundan ¨t¨r¨ sevinecekler ve
sevin¸lerinden, işte benim kitabım! Alın, okuyun, diye sesleneceklerdir. Yani gelin de benim
sevaplarımı ve amellerimi bir g¨r¨n, diye adeta yılso­nunda sınıfını takdir ve
başarıyla ge¸en bir ¨ğrencinin sevin¸ ve mutluluğu ile koşup gelen ve ailesine
mutlu haberi veren bir ¨ğrenci gibi: “gelin benim okuldaki ¨st¨n başarımı
bir g¨r¨n hele!” dercesine davranacaktır. Ger¸i o sevin¸ ve
mutluluk hi¸bir zaman okuldaki bir ¨ğrencinin sevin¸ ve mutluluğu ile asla
kıyaslanacak değildir. Allah Teala buyuru­yor: “Kitabı sol tarafından verilene gelince, o:
Keşke, der, bana kitabım verilmeseydi de, hesabımın ne olduğunu bilmeseydim! Keşke onunla
(¨l¨mle) her iş olup bitseydi! Malım bana hi¸ fayda sağlamadı; saltanatım da
benden koptu, yok olup gitti. Onu yakalayın da, ellerini boynuna bağlayın; sonra alevli ateşe atın
onu!” (Hakka, 69/25–31) İşte kitabı sol taraflarından verilecek olanlar da b¨yle
di­yeceklerdir. Kitaplarının hi¸ verilmemiş olduğunu temenni edecekler ve hatta

Her şeyin bitip sona ermiş olma­sını arzulayacaklar ama bu, m&mk&n değildir. Bu kimseler d&n&p arkadaşlarına: “Ben d&nyada iken g&&ldil& idim, saygı değer biriydim ve varlıkıydım ama bunların hi&&ldil& birisinin bu­rada bir ge&&ldil&erliliği olmadı. Benim elimde kurtuluşum bi&&ldil&in ne bir kanıtım ne de bir mazeretim var. Aksine azap g&&ldil&rmem kesindir ve o oraya gidecektir” diye konuşur. Bu kimse kita­bını g&&ldil&r&nce, i&&ldil&inde ne var ne yok diye okuyunca, bir de ne g&&ldil&rs&n b&u&y&u&k ve k&&ldil&&ldil&u&k hi&&ldil&bir şey bırakılmamış t&u&m yaptık­lari orada sayılıp d&&ldil&k&u&lm&u&şt&u&r. Her şey a&&ldil&ık se&&ldil&ik ortadadır. Kaldı ki y&u&ce Allah buyuruyor: “Kitap ortaya konmuştur: Su&&ldil&luların, onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını g&&ldil&r&rs&n. ‘Vay halimize! derler, bu nasıl kitapmış!

K&&ldil&&ldil&k b&u&y&u&k hi&&ldil&bir şey bırak­maksızın yaptıklarımızın hepsini sayıp d&&ldil&km&u&ş!’ B&&ldil&ylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlardır. Senin Rabbin hi&&ldil& kimseye zulmetmez.” (Kehf, 18/49) Allah Teala buyuruyor: “Yaptıkları her şey kitaplarda (amel defterlerinde) mevcuttur. K&&ldil&&ldil&k b&u&y&u&k her şey satır satır yazılmıştır.” (Kamer, 54/52–53) Yine rabbimiz buyuruyor: “Her insan topluluğunu &&ldil&n­derleri ile birlikte &&ldil&ağıracağımız o g&&ldil&nde kimlerin amel defteri sağından verilirse, onlar, en k&&ldil&&ldil&k bir haksızlığa uğramamış olarak amel defterlerini okuyacaklar.” (İsra, 17/71 M&&ldil&nafıklara gelince, bunlar defterlerini arkalarından ala­caklar. &&ldil&&ldil&nk&u&m; m&&ldil&nafıkların elleri arkalarına kelep&&ldil&elenmiştir. Allah Teala ş&&ldil&yle buyuruyor: “Kimin de kitabı arkasından verilirse, derhal yok ol­mayı isteyecek, alevli ateşe girecek.”(İnşikak, 84/10–12) Artık her insan kendi amel defterindeki durumunu &&ldil&ğ­rendikten, kurtulan ile h&&ldil&srana uğrayan meydana &&ldil&ıktıktan sonra sırat &&ldil&zerinden ge&&ldil&me işlemi başlayacaktır. Bu sırada k&&ldil&pr&u&lden d&&ldil&ş&u&p cehenneme girenler olacak, kurtulanlar da kurtulmuş olacaklardır. Allah’tan dileğimiz bizleri de ve seni de –Sabikun sınıfın­dan olamasak bile bizleri de- l&&ldil&tuf ve keremiyle o kurtulan­lardan, defterlerini sağ tarafından alanlarından eylesin. &&ldil&&ldil&nk&u&m; Allah ikram edenlerin ikramı en bol olanıdır. KIYAMET G&U&ldil&N&U&ldil&NDE ŞEFAAT VE ALLAH’IN MERHAMETİ Ey kardeşim &&ldil&ncelikli olarak ve her şeyden &&ldil&nce şunu aklında &&ldil&ıkarma ve bilmiş ol ki, Allah’ın kıyamet g&&ldil&n&u&ldil&nde katında şefaet etmeleri i&&ldil&in izin vermediği hi&&ldil&bir kimse asla şefaet edemeyecektir. Allah’ın kendilerine şefaet izni verdiği kimselere de Allah şefaet etmeleri i&&ldil&in ilhamda bulunacak, Allah da o kimselerin Allah’ın dilediği bazı kimselere şefaet edebilmeleri i&&ldil&in izin verecektir. B&&ldil&yle bir izin olmaksızın kimsenin şefaatte bulunması imkânı yoktur. Kaldı ki Allah Teala da ş&&ldil&yle buyuruyor: “Onun katında kim şefaet edebilir?” (Bakara, 2/255) İşte şefaet konusuyla ilgili bazı ayet mealleri, y&u&ce Allah aşağıda mealini sunacağımız ayetlerde buyuruyor ki: “O g&&ldil&n Rahman’ın izin verdiği ve s&&ldil&z&u&lden hoşlan­dığından başkasının şefaati fayda vermez.” (Ta Ha, 20/109) Allah peygamberlerinden haber verdiği ayette buyuruyor ki: “Onlar, Allah rızasına ulaşmış olanlardan başkasına şefaet etmezler. Onlar Allah korkusundan titrerler.” (En­biya, 21/28) Nitekim bu manada bir&&ldil&ok ayet bulunmaktadır. Kıyamet g&&ldil&n&u&ldil&nde şefaet edecek olanlar şu kimselerdir; Peygamber­ler, şehitler, âlimler, fakirler ve melekler. Ancak Allah’ın rahmeti b&u<&u&n bu sayılanların şefaatinden &&ldil&ok daha geniş ve kapsamlıdır. Hi&&ldil& kuşkusuz o g&&ldil&n insanlara şefaet edecek olan en b&u<­y&u&ldil&k şefaet&&ldil&i Peygamberimiz (as) olacaktır. Makamı da en &&ldil&st&u&ldil&n olacak olan da yine efendimizdir. &&ldil&&ldil&nk&u&m; onun bu şe­faati t&u&ldil&m varlıkları i&&ldil&erdiğinden buna makamı Mahmud denmektedir. En

büm;yle;Allah Resulüm; k şefaati de olacaktır. Buhari ile Müm;slim Enes’ten rivayet etmişlerdir. Rivayete güm;re Allah Resulüm; (as) Makamı Mahmud’u anlattıktan sonra şüm;yle buyurmuştur: “… Sonra Rabbim için secdeye kapanırım. Yüm;ce Al­lah şüm;yle buyurur: Ey Muhammed! Kaldır başını, konuş, süm;züm;n dinlenecek ve iste dilediğin de verilecektir. Şefaati et, şefaatin de kabul olunacaktır. Bunun üm;zerine ben derim ki: Rabbim! Üm;mmetimi istiyorum, üm;mmetimi! Kendisine denir ki; git, kalbinde bir buğday veya bir arpa danesi ağırlığınca iman bulunan kim varsa, onu oradan çıkar. Ben de gidip denileni yaparım. Bu defa tekrar Rabbime düm;ner ve yine o bana üm;ğrettiği hamd ve üm;vgüm;­lerle Rabbimi üm;ver ve sonra da gelir yine secdeye kapanı­rım. Yine tıpkı birincisinde olduğu gibi bana sorulur. Ben de: Ey Rabbim! Üm;mmetim nerede üm;mmetimi istiyorum, derim. Bunun üm;zerine bana denilir ki: Git, kimin kalbinde hardal danesi kadar bir imanı olan varsa, onu oradan çıkar. Ben de hemen oraya gider ve denileni yaparım. Sonra yeniden Rabbimin huzuruna düm;nerim, daha üm;nice davrandığım gibi hareket ederim, bunun üm;zerine yine bana ilkinde olduğu gibi “Kaldır başını” denilir. Ben de: “Rabbim! Üm;mmetimi, üm;mmetimi istiyorum” derim. Yine bana denilir ki: “Git, kimin kalbinde bir hardal danesi ağırlığından daha az ağırlıkta bir iman varsa, onları ateşten çıkar.” Ben de hemen gider ve denileni yaparım. Sonra tekrar Rabbime düm;ner ve Ona bana üm;ğrettiği o hadlerle hamd ederim ve sonra tekrar secde için yere kapanırım. Bana denilir ki: Ey Muhammed! Kaldır başını! Konuş, süm;züm;n dinlene­cek ve dile, dilediğin de verilecektir. Şefaati et, şefaatin de kabul olunacaktır. Ben de derim ki: “Rabbim! Bana izin ver, Kim La İlahe İllallah demişse onlara şefaati ede ­yim.” Bunun üm;zerine yüm;ce Allah, “bu, senin için değildir veya bu, sana ait bir iş değildir. Ancak İzzetim, Celalim, Kibriya’m ve Azametim için kim La İlahe İllallah demişse onu ben mutlaka oradan çıkaracağım.” diye buyurur.”[7][1] Bu hadisten anlaşılan şu ki, o kimseler amelleri gereği cehennemde azap olunacakları kadar azap güm;receklidir. Sonra Allah Teala, Muhammed’i onlar için şefaatiçi kılacak, büm;ylece onlar da cehennemden kurtulmuş olacaklardır ama bu birkaç defada gerçekleşecektir. Buhari, Müm;slim ve daha başkaları Ebu Hureyre’den riva­yet etmişlerdir. Ebu Hureyre diyor ki Allah Resulüm; (as) bu­yurdu ki: “Her bir peygamberin kabul olan bir duası vardı. Onlar o dualarının sonucunu bu düm;nyada isteyerek ace­leci oldular. Ancak ben duamı, kıyamet güm;nüm;nde üm;mme­time şefaati edebilmek için o güm;ne gizledim. Üm;mmetim­den herkim Allah’a ortak koşmadan üm;lecek olursa, Al­lah’ın dilemesiyle o buna nail olacaktır.”[8][2] Ebu Davud ve Tirmizi Cabir’den (ra) rivayet ediyorlar. Demiş ki, Allah Resulüm; (as) buyurdu ki: “Üm;mmetim içinden üm;yle kimseler var ki, bir tek kişiye şefaati edecektir, ki­misi iki kişiye, kimisi bir kabileye ve kimileri de büm;yüm;k kitlelere şefaati edeceklerdir. Benim ş efaati ise, üm;mme­timden büm;yüm;k güm;nah işleyenler içindir. ”[9][3] Şehit düm;şen kimseler ise, bunlar da kendi ailesi ve yakın çevresi olmak üm;zere yetmiş kişiye kadar şefaati edeceklerdir. İbn Mace ve Taberani Ebu Hureyre’den (ra) rivayet edi­yorlar, Allah Resulüm; (as) buyurmuş ki: “Şehit, şehit düm;ştüm;ğüm; anda akan ilk kandamlaıyla bağışlanacaktır, hurilerle evlendirilecektir ve ailesi bireylerinden de yetmiş kişiye kadar şefaati edecektir.” Âlimler ise, düm;nyada hidayetlerine sebep oldukları kim­seler hakkında Allah onları şefaatiçi kılacaktır. Allah Teala kendilerine: “Bakın hele, hidayete ermelerine sebep olduğu­nuz kimseler varsa onları alın, kendinizle birlikte cennete sokun.” Fakirlere

geline; Peygamber’den rivayet olunduğuna göre o şöyle buyurmuştur: “Fakirler yanında yer edinin. Çünkü kıyamet gününde onlar için bir devlet, imkân vardır.” Bunun üzerine oradakiler: “Ey Allah’ın Resulü! Onların dev­leti nedir?” diye sorduklarında, Allah Resulü (as) şöyle bu­yurmuştur: “Onlara, bakın hele, kimler size bir lokma, bir ekmek kırıntısı yedirdi ise veya size bir giysi giydirdiyse alın onu, kendinizle birlikte cennete sokun, denilecektir.”[10][4] Meleklerle gelince, yüce bu konuda şöyle buyurmaktadır: “Göklerde nice melekler var ki onların şefaati, dilediği ve hoşnut olduğu kimse için Allah’ın izin vermesi dı­şında, bir işe yaramaz.” (Necm, 53/26) Allah’ın rahmetine gelince, işte o herkesi kuşatacak şe­kilde genişir. Nitekim Allah Teala şöyle buyurmaktadır: “Rahmetim her şeyi kuşatır. Onu, sakı nanlara, zekâtı verenlere ve ayetlerimize inanlara yazacağım.” (Araf, 7/156) Yüce Allah bir bakla ayette de şöyle buyurmaktadır: “De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Al­lah’ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” (Zümer, 39/53) Buhari ve Müslim Ebu Hureyre’den rivayet ediyorlar. Ebu Hureyre diyor ki Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: “Allah varlıkları yarattığında, Arşın üstünde katında bulunan bir kitapta, ‘Şüphesiz benim rahmetim, gaza­bıma galebe çalmıştı r.”[11][5] Buhari ve Müslim Ebu Hureyre’den rivayet ediyorlar. Ebu Hureyre diyor ki, Allah Resul’nün (as) şöyle buyurduğunu dinledim: “Allah rahmetini yüz parçaya büldü. Bundan doksan dokuz adedini kendi katında tuttu. Sadece bir tanesini yeryüzüne indirdi. İşte tüm yaratılmışlar bu bir tanesinin eseri olarak merhamette bulunurlar. Hatta dörüt ayaklı bir hayvan bile yavrusunu çiğ nememek için bu merhametin eseri olarak ayağını kaldırır.”[12][6] Müslim’ın bir rivayetinde ise şu lafızlar yer almaktadır: “Şüphesiz yüce Allah’ın yüz rahmeti vardır. Allah bunlar­dan sadece bir tanesini tüm insanlar, cinler, hayvanlar ve böcekler arasında paylaştırarak indirmiştir. İşte onlar bundan ötürü birbirlerine şefkat ederler; bundan dolayı birbirlerine merhamet ederler ve vahşi hayvanlar da bu sayede yavrusuna merhamet eder. Allah kalan doksan dokuz rahmetini ise ertelemiştir. İşte Allah ertelediği bu doksan dokuz rahmeti ile kıyamet gününde kullarına merhamet edecektir.”[13][7] İşte yüce bu, her varlığı kapsayacak olan rahmetiyle kullarına merhamette bulunduğu zaman, bu rahmet, kulları içerisinden, “La İlahe İllallah” diyen herkesi kuşatacaktır. İşte böyle bir anda şeytan bile, kendisini de bu rahmet kap­samında bağışlanacağı umuduna kapılacaktır. Buhari ile Müslim İbn Ömer’den rivayet ediyorlar. İbn Ömer demiş k, Allah Resulüne (as) esirler getirdi. Bir de ne görelim, getirilen esirler arasında bir kadın aranıp duruyor. Esirler arasında bir çocuk görünce, hemen onu alıyor, onu bağrına basıyor ve onu emziriyor. İşte bu manzara karşısında Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: “Siz bu kadının çocuğunu alıp ateşe atacağına inanır mısınız?” Biz de, “hayır” dedik. Bunun üzerine Allah Resulü (as) şöyle buyurdu: “Şüphesiz bu kadının çocuğuna gösterdiği merhametten daha çok Allah kullarına merhamet eder.”[14][8] Öyleyse kardeşi! Sana tavsiyem, Allah’ın rahmetini elde etmek ve kurtuluşa ermek istiyorsan, hemen Allah’a itaat et, Onun emir ve yasakları doğrultusunda vazifeni yap. Allah’ın rahmeti geniştir, diye kendini aldatma. Eğer sen Allah’ın rahmetini elde etmek istiyor ve buna ermeyi diliyorsan, he­men onun yoluna gir. Onun rızasının olduğu yerleri ara. Kaldı ki Kur’an-ı Kerim bu yolları gayet açık olarak göster­miştir. Nitekim Allah Teala şöyle buyuruyor:

“Rahmetim her şeyi kuşatır. Onu, sakınanlara, zekâcıtı verenlere ve ayetlerimize inanlara yazacağım. Yanların’daki Tevrat ve İncil’de yazılı buldukları o el’ccedil;ye, o ’mmi peygamber’e uyanlar var ya, işte o peygamber onlara iyiliği emreder, onları k’ouml;t’uuml;l’uuml;kten meneder, onlara temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar. Ağırılıkların ı ve ’uuml;zerlerindeki zincirleri indirir. O Peygamber’e inanıp ona saygı g’ouml;steren, ona yardım eden ve onunla birlikte g’ouml;n’shy;derilen nur’a (Kur’an’a) uyanlar var ya, işte kurtuluşa erenler onlardır.” (Araf, 7/156–157) Ahmed İbn Hanbel, M’uuml;slim, Ebu Davud, Tirmizi ve daha başkaları Abdullah İbn Amr’dan rivayet ediyorlar. Abdullah demiş ki, Allah Resul’ (as) ş’ouml;yle buyurdu: “Şanı y’uuml;ce ve m’uuml;barek olan Rahman Allah, merha’shy;metli olanlara merhamet edecektir. Yery’uuml;z’uuml;ndekilere merhamet edin ki, g’ouml;kteki de size merhamet etsin.” İşte Onun yoluna girenler i’ccedil;in rahmet ve merhamet yolu. Ancak ben hi’ccedil;’ccedil;alışmadan Allah bana rahmetiyle mu’shy;amele etsin, deyip oturmak, kendini aldatmak demektir. Nitekim şanı y’uuml;ce ve m’uuml;barek olan Allah Kudsi bir ha’shy;diste ş’ouml;yle buyurmuştur: “Ey kulum! Sen ne kadar y’uuml;zs’uuml;z bir adamsın ki, benim rahmetimden yararlanmayı isti’shy;yorsun ama bana itaate ve kulluk etmeye gelince, cimri’shy;lik edip geri duruyorsun. Nasıl olur ki, biri bana itaatte geri duracak ve ben de ona karşı olduk’ccedil;a c’ouml;mert davran’shy;nacağım! Bu hi’ccedil; olacak bir iş mi?”

[1][1] Tirmizi, Sıfatul Kıyame, h:2425 [2][2]

’uuml;slim, Birr ve Sıla, h:2582 [3][3] ’uuml;slim, Buhari, Rikak, 8/138 [4][4] ’uuml;slim, Nesai, Sal’acirc;t, 466; Tirmizi, Sal’acirc;t, 413. Tirmizi bu hadis Hasen gariptir, de’shy;miştir. [5][5] Tirmizi, Kıyamet, h: 217. Tirmizi, bu hadis Hasen, sahihtir, demiştir. [6][6]

’uuml;slim, Acluni, Keşful Hafa, 2/126, h:1996. el-Leali’de, bu hadisin Beyhaki tarafından ez-Z’uuml;hd vel Esmâi vessıfat adlı kitabında Ebu Kılabe’dan rivayet ettiği zikredilmiştir. Ebu Kılabe, bu M’uuml;rsel bir hadistir, demiştir. S’uuml;yuti, Camiussağır, h: 6411. İbn Adiy de el-Kamil adlı eserinde zikretmiştir. [7][1] M’uuml;slim, İman, h:193/326 [8][2] M’uuml;slim, İman, h:334 [9][3] Tirmizi, Sıfatul Kıyame, b:12, h:2440. Tirmizi, Hadis Hasendir, demiştir. [10][4] S’uuml;yuti, Camiussağır, h:104. M’uuml;navi, bu hadisin sened a’ccedil;ısından zayıf olduğunu s’ouml;ylemiştir. ’uuml;slim, Ancak burada s’ouml;ylendiği gibi hadis zayıf değil uydurmadır, hadislikle alakası yoktur. Askalani bunun aslı yoktur, derken, Sehavi de, bu manada hadisleri zikrettikten sonra, diyor ki bu ve bu manada olan hadislerin tamamı batıldır. Nitekim Zehebi ve İbn Teymiye de bu h’uuml;km’uuml; vermişlerdir. İbn Deyba’dan aynı şeyi s’ouml;ylemiştir. Ancak S’uuml;yuti, bu hadisin Hilve’de ge’ccedil;tiğini beyanla zayıf olduğunu ileri s’uuml;rmekte ise de, bununla ilgili olarak M. Sabbağ ş’ouml;yle diyor: “S’uuml;yuti’nin b’ouml;yle s’ouml;ylemiş olması, hadisin sahih olduğunun bir delili olamayacağı gibi, bir tevsik sebebi de değildir. Yani Ebu Nuaym’ın bunu “Hilve” adlı eserinde zikretmesi neyi ifade eder ki? Zaten hadis hakkında s’ouml;ylenen s’ouml;ylenmiştir. Nitekim İbn Teymiye de bununla alakalı olarak: “Bu yalandır. M’uuml;sl’uuml;manların tanınan temel kaynaklarında bu konuda bilinen bir şey yoktur.” Aliyyulkari, Mevzuat, ilgili madde (’ccedil;eviren) [11][5] M’uuml;slim, Tevbe, h:2751 [12][6] M’uuml;slim, Tevbe, h:2752 [13][7] M’uuml;slim, Tevbe, h:2752/19 [14][8] M’uuml;slim, Tevbe, 2754/22

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)